

STD – 6

ગાલા

વિજ્ઞાન પ્રયોગપોથી

પ્રયોગ :- 6

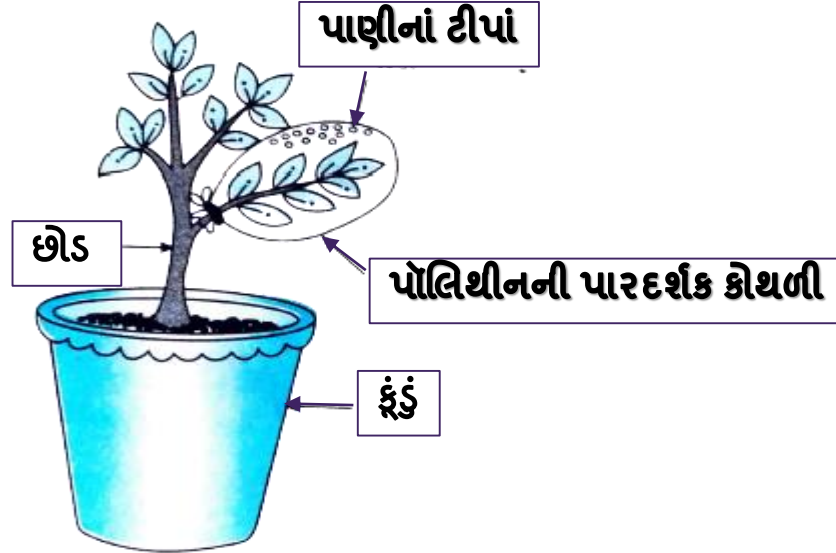
પ્રયોગ - 6

હેતુ:- વનસ્પતિનાં પર્ણો બાષ્પોત્સર્જન દ્વારા વધારાનું પાણી બાષ્પ સ્વરૂપે બહાર કાઢે છે તે સાબિત કરવું.

સાધન:- કુંડામાં ઉગાડેલો છોડ, પોલિથીનની પારદર્શક કોથળી, દોરી.

પદાર્થ:-

આકૃતિ:-

(1) લીલાં અને મોટાં પર્ણોવાળો ફૂંડામાં ઉગાડેલો એક છોડ લો.

(2) આ છોડની એક ડાળીને પર્ણ સહિત પોલિથીનની પારદર્શક કોથળી વડે ઢાંકી દો અને કોથળીનું મુખ ડાળી સાથે હવાયુસ્ત રીતે દોરી વડે બાંધી દો.

(3) છોડને ફૂંડા સાથે સૂર્યપ્રકાશમાં મૂકો.

(4) ચાર-પાંચ કલાક પછી કોથળીની અંદરની સપાટી તપાસો. તમારા અવલોકન પરથી શો નિર્ણય તારવશો?

» અવલોકન

🧪 (1) પોલીથીનાની કોથળીના અંદરના ભાગમાં પાણીનાં ટીપાં જોવા મળે છે.

» નિર્ણય

🧪 વનસ્પતિનાં પર્ણો બષ્પોત્સર્જન દ્વારા વધારનું પાણી બાષ્પ સ્વરૂપે બહાર કાઢે છે.

જ્ઞાનચક્રાસણી

1. નીચેના દરેક પ્રશ્નની નીચે આપેલા વિકલ્પોમાંથી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરી ઉત્તર લખો:

(1) કરેણ કયા પ્રકારની વનસ્પતિ છે?

A. છોડ

B. ક્ષુપ

C. વૃક્ષ

D. વેલો

(2) કઈ વનસ્પતિ સોટીમૂળ ધરાવે છે?

A. બાજરી

B. મકાઈ

C. શેરડી

D. મહેંદી

(3) સ્ત્રીકેસરના સૌથી નીચેના ફૂલેલા ભાગને શું કહે છે?

A. પરાગાસન

B. વજપત્ર

C. પરાગવાહિની

D. બીજાશય

(4) ખોરાકનો સંગ્રહ કરતું મૂળ કયું છે ?

A. ગાજર

B. શક્કરિયું

C. બીટ

D. આપેલ તમામ

2. વૈજ્ઞાનિક કારણ આપો :

ભરબપોરે ઘટાદાર વૃક્ષ નીચે ઠંડક લાગે છે.

(1) ઘટાદાર વૃક્ષ નીચે આપણને સૂર્યનો તડકો લાગતો નથી.

(2) વળી વૃક્ષનાં પર્ણો તેમની સપાટી પર આવેલા છિદ્રો માંથી બષ્પોત્સર્જનની ક્રિયા દ્વારા વધારાનું પાણી બાષ્પરૂપે વાતાવરણમાં ઠાલવે છે.

(3) પરિણામે આસપાસનું વાતાવરણ ઠંડું રહે છે. તેથી ભરબપોરે ઘટાદાર વૃક્ષ નીચે ઠંડક લાગે છે.

પ્રયોગ :- 6

